

Волинський національний університет
імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва
Волинська обласна універсальна наукова
бібліотека імені Олени пчілки

КАТАЛОГ **Олена Пчілка - зірка** **українського відродження**

Навчально-творчі роботи
студентів гр. Мист-22
та Мист-52

Керівник професор, заслужений діяч
мистецтв України
Інна Черкесова

Луцьк. 2025

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва
Волинська обласна універсальна наукова бібліотека
імені Олени Пчілки

ОЛЕНА ПЧІЛКА – ЗІРКА УКРАЇНСЬКОГО ВІДРОДЖЕННЯ

КАТАЛОГ

Навчальні й творчі роботи студентів групи Мист-22 та
групи Мист-52
Керівник професор Інна Черкесова

Луцьк. ФанДрук
2025

У каталозі «Олена Пчілка – зірка українського відродження» представлені навчальні та творчо-виконавські роботи студентів кафедри образотворчого мистецтва факультету культури і мистецтв ВНУ імені Лесі Українки. Професор Інна Черкесова організувала навчальний процес таким чином, що студенти другого курсу аналізували форму гіпсової моделі погруддя Олени Пчілки (скульптор Микола Обезюк) засобами академічного рисунку. Отримані компетентності студенти задіяли у створенні навчально-творчих робіт – тематичних композицій, що представлені на сторінках каталогу.

Здобувачі ступеню магістра самостійно вивчали візуальну і вербальну інформацію про видатну українку і створювали образ Олени Пчілки у творчо-виконавських композиціях.

Автор-укладач каталогу професор І. Г. Черкесова

©Черкесова І.Г.

©ВНУ імені Олени Пчілки

Олена Пчілка

Видатна українка, матір талановитих дітей і геніальної Лесі Українки, письменниця, етнографка, дослідниця, педагогиня, творець родових гнізд, берегиня української мови та культури.

За підтримки ОУНБ імені Олени Пчілки (директор Н .В. Граніч) професор Інна Черкесова організувала заняття з рисунку гр. Мист-22 (кафедра образотворчого мистецтва) у холі бібліотеки. Академічний рисунок гіпсової моделі погруддя Олени Пчілки відбувався за традиційною методикою аналізу форми засобами рисунку. Студенти з задоволенням заглибилися у роботу.

Пам'ятник Олені Пчілці, відлитий у бронзі за гіпсовим погруддям роботи київського скульптора Миколи Обезюка на сьогодні є єдиним пам'ятником великої українки. Знаходиться він у Луцьку біля ОУНБ імені Олени Пчілки.

Студенти другого курсу – здобувачі бакалаврського ступеню – у своїй роботі спиралися на отримані раніше компетентності з рисунку гіпсових моделей: голів античних богів та героїв. Рисунок погруддя історичної видатної особистості України став новим етапом у формуванні майбутніх художників. Процес роботи над рисунком гіпсової моделі відбувався публічно. За роботою студентів з цікавістю та емпатією споглядали працівники та відвідувачі бібліотеки. Ця ситуація загострювала почуття відповідальності за якість своєї роботи кожного виконавця.

У відділі краєзнавчої літератури завідувачка Наталія Хомяк надала цікаву літературу про родину Косачів-Драгоманових, про колекцію автентичних українських орнаментів, зібрану Оленою Пчілкою.

Студенти познайомилися з творами письменниці для дітей, зі спогадами про Олену Пчілку та її родину людей, котрі знали їх. Цікавою була лекція-бесіда, що провела завідувачка відділу краєзнавчої літератури про літературні твори Олени Пчілки, що зберігаються у бібліотеці й доступні для прочитання.

Метою роботи став аналіз форми гіпсової моделі, що утворювався поетапним виконанням навчальних завдань: знаходження пропорцій, співвідношень розмірів частин до цілого, частин між собою. Правильне komponування зображення погруддя на заданому форматі ватману. Створення ілюзії тривимірності на двомірній площині паперу світлотіньовим моделюванням форми. Рисунок утворювався графітними олівцями. Головними технічними засобами аналізу форму були лінія і штрих. Студенти знаходили тональні відмінності у тінях, напівтінях, на освітлених частинах моделі та співвідношення сили тону між ними. Порівняння сили тону і є основою аналізу рисунку з натури. Виконавці осмислювали тональну різницю частин форми голови, обличчя, плечового поясу: виявляли силу затемнення у тінях, у напівтонах, у рефлексах. Намагалися передати відчуття матеріалу моделі – білого гіпсу правильно знайденою силою тону на освітлених і затемнених частинах натури. І в тінях білий гіпс повинен залишатися білим. Осмислення цього моменту з олівцем у руці сприяло підвищенню професійності здобувачів мистецької освіти. Завдання були успішно виконані.

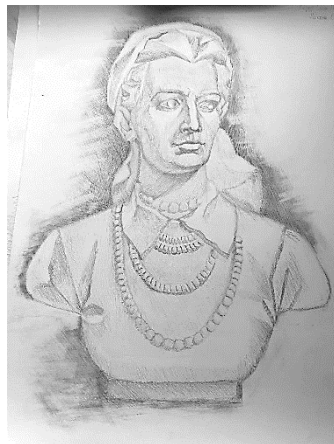
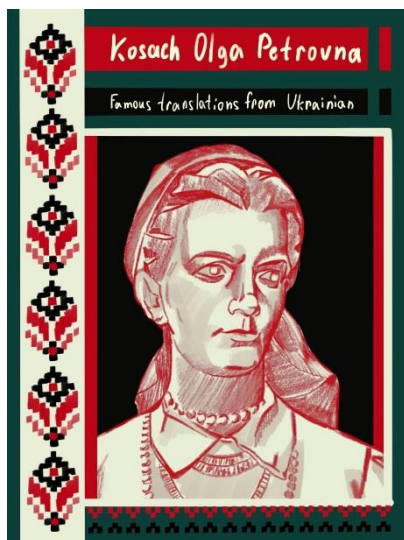
Створення навчально-творчих композицій з метою розкриття власного розуміння образу Олени Пчілки, значущості цієї особистості в історії й культурі України, демонстрації осмислення отриманих знань та вмінь розпочалося у навчальних аудиторіях кафедри на заняттях з рисунку і в часи самостійної роботи.

Спочатку студенти робили пошукові ескізи майбутніх композицій, пояснювали вибір символіки форм. За найбільш вдалим ескізами студенти виконали свої творчі роботи. Писали короткі есе до своїх творів, де пояснювали свої задуми.

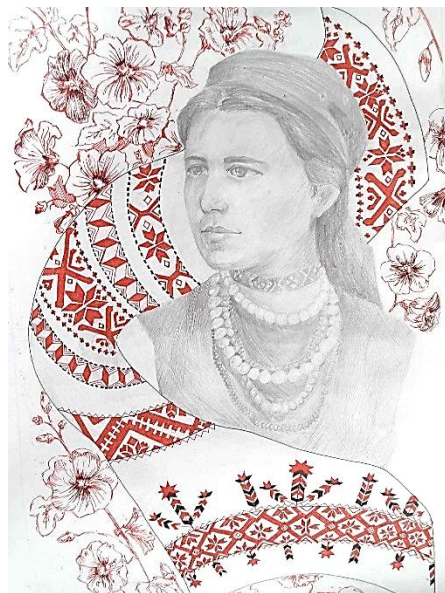
Професор Черкесова І. Г. вважає потрібним вираження ідей у вербальній формі, що організує і дисциплінує певним чином мислення, привчає до логічної послідовності викладення та аргументації ідей. Саме у такому взаємозв'язку вербальної та візуальної форм мислення утворюється творча композиція, де свідомо обирається головна форма – центр композиції, який підтримується другорядними складовими – візуальними формами, що підкреслюють головну ідею твору. Студенти в цілому вдало справилися з завданнями, проявили свої здібності до мислення, показали рівень володіння певними техніками рисунку. За умов синтетичного проведення навчального процесу відбулося поглиблення ерудиції, отримання нових знань осмисленням отриманої інформації студентами. Цей процес спонукав, мотивував до генерування творчих ідей за означеною темою «Олена Пчілка – зірка українського відродження».

Черкесова І.Г.

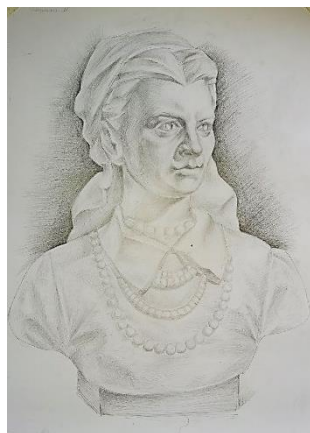
Войчик Наталія

Борисенко Ельвіра

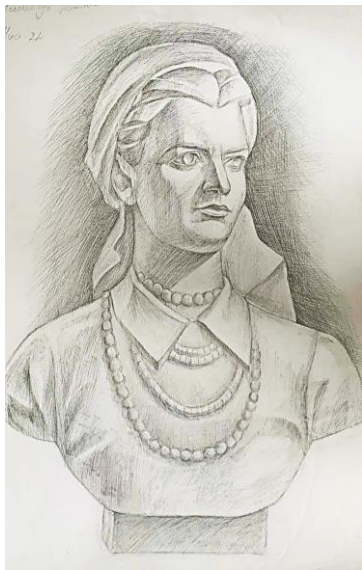
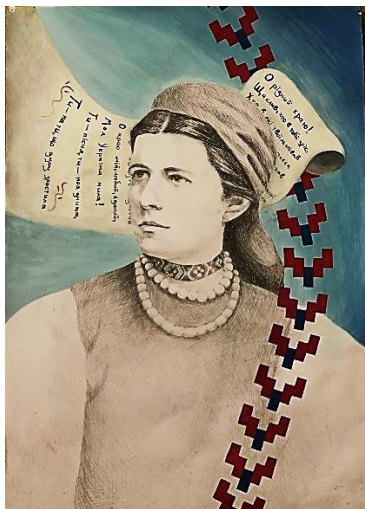

Дещинська Марія

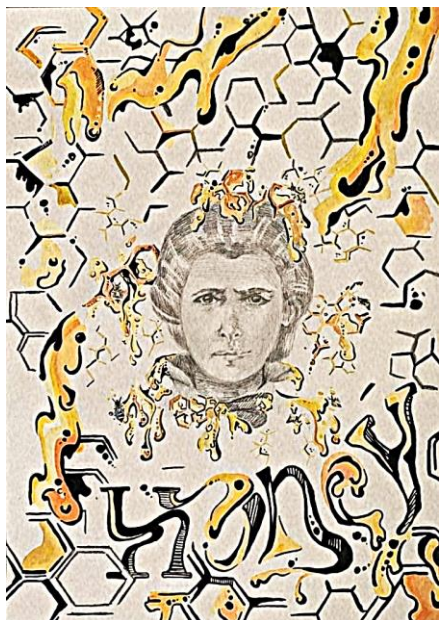

Лебедь Владислава

Панасюк Дарія

«Словом-як медом»

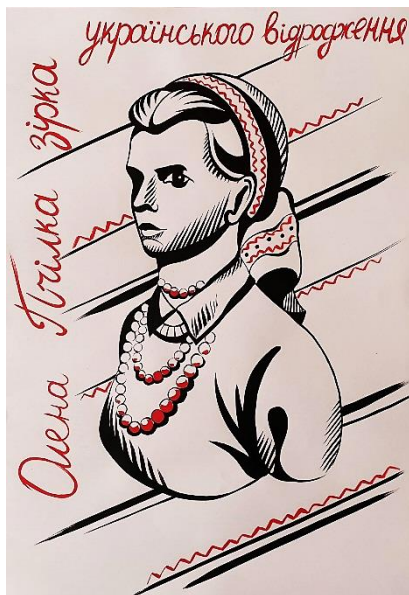
Пчїлка-бджїлка-трудївниця й королева-мати.
Про все дбає, всїх навчає-країну кохати.
Вона-бджїлка, не комашка: свїй мед здобуває,
Як життя любити-знає,
І любов ту-словом-дарує без скраю.

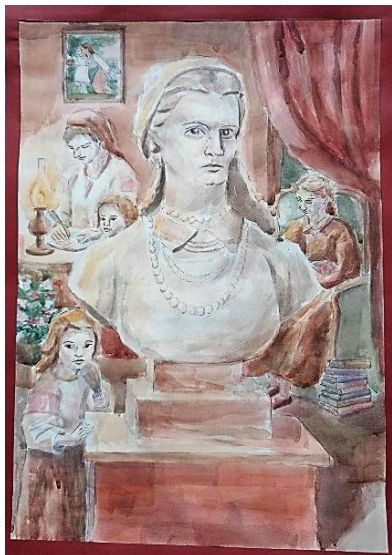
Чи писати, вишивати,
Чи ще щось творити -
Кругом перша, все встигає,
Усе робить щиро.
Рїдне слово несе з вірою та миром.

Касянчук Катерина

Хромова Ілона

Богдан Юлія

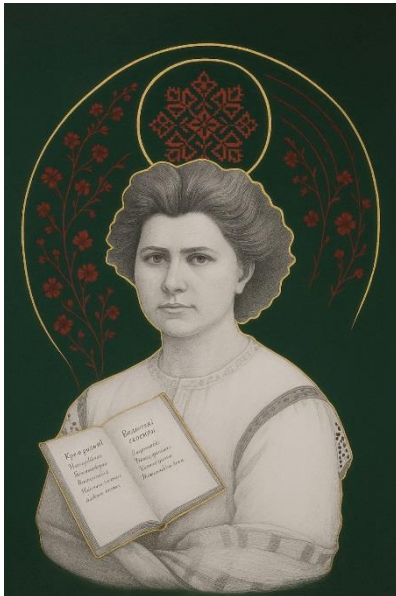
Тімофєєв Дмитро

Роботи, що створено з застосуванням інструментарію неймереж: GPT Chat студентами 2 й 5 курсів кафедри образотворчого мистецтва.

Владислава Лебедь, 2 курс, гр. Мист-22

Виконання композиції за задумом автора традиційними методами, матеріалами, інструментами. Ручна робота. Матеріали: папір, графітний олівець, акрил. Ф А-2

На основі виконаного зображення композиції та складеного промту у програмі GPT Chat отримано цифрове зображення.

.

5 курс, гр. Мист-52.

Вікторія Савчук.

Електронний колаж.

У композицію введено
цитати з творів Олени
Пчілки.

Анастасія Олейник

Композицію створено

На графічному планшеті.

Алла Лисюк
Ручна робота., графічні
матеріали.

Дарина Гладич
Композиція «Символ
ідентичності».
Ручна робота.

Перша спроба творчості. Ще не достатній рівень професійної компетентності, але щирість почуттів допомогла передати власне уявлення про особистість великої українки. У руслі неопримітивізму.

Софія Лукашук
2 курс, гр. Мист-22.

Каріна Бідзюра
2 курс,
Гр. Мист-22

